

Functional strategies are sometimes called substrategies. The structure of the functional strategy includes the following elements [1-4]:

- the goals of this functional service are aligned vertically and horizontally, that is, with the goals of the enterprise and other functional divisions;
- description of the existing and potential conditions of the service environment;
- parameters of corporate and competitive strategies, which the service should provide;
- the main directions of their solution, i.e., the directions of the service under various scenarios of the development of events;
- sequence and mutual coherence of task solving;
- a list of the main measures to ensure the goals and objectives.

Literature:

1. Коваленко А.О. Стратегічне планування сталого розвитку України. Київ: ПрофКнига, 2018. 160 с.
2. Burnes B. Kurt Lewin and the planned approach to change: a re-appraisal. *Journal of Management Studies*, 2021, no. 41(6), pp. 977-1002.
3. Bert G., Desmidt S.A State of Research on Strategic Management in the Public Sector: An Analysis of the Empirical Evidence. *In Strategic Management in Public Organizations: European Practices and Perspectives* / ed. by P. Joyce, A. Drumaux. New York: Routledge, 2019. P. 151-172.
4. Carola W., Floyd S. W. Strategic Planning Research: Toward a Theory-Driven Agenda. *Journal of Management*, 2017, no. 43(6), pp. 1754-1788.

ЗНАЧЕННЯ ХЛІБОПЕКАРСЬКОЇ ГАЛУЗИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Крушина М.О., здобувач першого (бакалаврського) рівня ВО*,
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Проблема забезпечення продовольчої безпеки була в усі часи і залишається наразі однією з першочергових для будь-якої країни світу. Швидкі кліматичні зміни, демографічні та економічні трансформації, а також світові кризи, такі як пандемія чи воєнні конфлікти актуалізують важливість розробки та реалізації ефективних стратегій забезпечення продовольчої безпеки. Продовольча безпека охоплює не лише доступність продуктів харчування, але й їхню якість, різноманітність

---

* Науковий керівник – Грідін О.В., к.е.н., доцент

тощо. Забезпечення безпеки продуктів харчування стає ключовим чинником для збереження здоров'я населення країни, оскільки їх якість та безпечність безпосередньо впливають на фізичне та психічне здоров'я людей. Сучасний світ стикається з рядом викликів, які можуть негативно впливати на продовольчу безпеку. Зміни клімату призводять до екстремальних погодних умов, збільшення частоти природних катастроф, що впливає на вирощування сільськогосподарської продукції. Демографічні трансформації, такі як зростання населення та міграції, створюють тиск на ресурси та підвищують потреби у продуктах харчування. Продовольча безпека є ключовим елементом економічної стабільності країни. Залежність від імпорту продуктів харчування може зробити країну вразливою до зовнішніх економічних турбулентностей та пертурбацій. Розвиток власного сільськогосподарського сектору та створення стійкого ланцюга постачання продуктів харчування стає стратегічно важливим для економічної незалежності. Продовольча безпека є проблемою глобального масштабу і вирішення цієї проблеми вимагає спільних зусиль усіх країн світу. Міжнародна співпраця у сфері аграрної науки, обмін технологіями та підтримка розвитку сільськогосподарських підприємств можуть сприяти збалансованому та стійкому забезпеченню продовольчої безпеки в усьому світі [2].

Хлібопекарська галузь відіграє ключову роль у господарському житті багатьох країн світу, зокрема й України, і в її стратегічній важливості для економіки та продовольчої безпеки можна вбачати різні аспекти. Хлібопекарська галузь є надважливою складовою економіки, забезпечуючи робочі місця, сприяючи виробництву та створюючи додану вартість. Велика кількість підприємств, що виробляють хлібобулочні вироби, сприяють стійкості економічного сектору та урізноманітнюють підприємницьке середовище. Хліб та хлібобулочні вироби є основою харчового раціону багатьох людей у світі. Забезпечення доступу населення до якісного та доступного хліба визначає рівень продовольчої безпеки країни. Хліб містить у собі важливі елементи харчування, такі як вуглеводи, вітаміни та мінерали, і виступає невід'ємною частиною здорового харчування.

Хліб для мешканців України завжди був і залишається одним із основних продуктів харчування, забезпечуючи понад 50 % добової потреби в енергії і до $\frac{3}{4}$ від загальної потреби в рослинному білку. Частка хлібопродуктів у раціоні населення України складає близько 15 %, що становить до десяти відсотків від загальних витрат на харчування. Це свідчить про достатньо високі обсяги споживання основного продукту харчування і стабільність попиту на нього [5-6]. Як

стратегічно важливий товар хлібопекарська продукція враховується при визначенні майже усіх індикаторів продовольчої безпеки. Тому достатній рівень забезпечення населення хлібом є одним з найбільш актуальних завдань держави у забезпеченні продовольчої безпеки країни. Хлібопекарська галузь є соціально-стратегічною галуззю, яка разом із виробництвом зерна становить основу продовольчої безпеки України. Специфіка хлібопекарського ринку України полягає у тому, що він майже повністю представлений продукцією вітчизняного виробництва [6].

Отже, хлібопекарська галузь є однією з головних споживачів сільськогосподарської продукції, такої як пшениця та інші злаки. Розвиток цієї галузі сприяє стабільності аграрного сектору, стимулюючи виробництво та покращуючи якість сільськогосподарських культур. Розвиток хлібопекарської галузі сприяє впровадженню інновацій та використанню прогресивних технологій у виробництві. Це не лише підвищує ефективність та якість продукції, але й сприяє загальному технологічному розвитку економіки [1-2].

Розвиток хлібопекарської галузі країни залежить від низки аспектів та особливостей, які тісно взаємодіють між собою. Основними з них є наступні:

- ефективне та у достатньому обсязі вирощування пшениці та інших злакових культур, які є основною сировиною для виробництва хліба, визначає наявність високоякісного сировинного потенціалу;

- застосування новітніх технологій та інновацій у виробництві, які сприяють підвищенню продуктивності, покращенню якості продукції, а також зниженню рівня витрат;

- ефективність галузі суттєво залежить від рівня державної підтримки;

- цінові коливання на сировину, енергію та інші ресурси здатні впливати на витрати виробництва та конкурентоспроможність продукції;

- нормативно-правове середовище, зокрема стандарти якості, санітарні та гігієнічні вимоги, впливає на якість та безпеку хліба та хлібобулочних виробів тощо.

Розвиток хлібопекарської галузі та підвищення ефективності діяльності підприємств у цій сфері є актуальним завданням, що вимагає системного підходу та інноваційних рішень. Перспективними напрямками розвитку та основними шляхами підвищення ефективності діяльності підприємств галузі є наступні [3-4]:

- впровадження новітніх технологій у виробництві хліба, що може значно підвищити ефективність та якість продукції. Використання

розумних систем управління, автоматизованих ліній та вдосконалених методів випічки може прискорити виробництво та знизити витрати;

– дослідження та використання нових інгредієнтів у виробництві, зокрема збагачення продукції вітамінами, мінералами чи іншими корисними елементами, сприяє розширенню асортименту та максимально швидкому врахуванню змін смакових та харчових потреб споживачів;

– орієнтування на розробку продуктів, які відповідають сучасним тенденціям здорового способу життя, таких як безглютенові або низькокалорійні вироби, може привертати нових споживачів і підвищити конкурентоспроможність;

– дотримання принципів екологічності у виробництві, включаючи використання енергозберігаючих технологій та управління відходами, може знизити негативний вплив галузі на навколишнє природне середовище;

– розширення асортименту продукції, шляхом введення нових видів хлібних виробів, таких як спеціалізовані артезіанські види хліба чи екзотичні сорти, може збільшити споживчий інтерес та ринкові можливості;

– розробка ефективних маркетингових стратегій та брендуння здатне допомогти підвищити упізнаваність та популярність продукції, привертаючи нових споживачів;

– покращення системи логістики та постачання сприяє зниженню витрат на транспортування та забезпечує швидкий обіг товарів.

Наведені напрями та стратегії сприятимуть не лише підвищенню ефективності хлібопекарської галузі, але й її динамічному розвитку в умовах мінливого ринкового середовища.

Висновки. Актуальність забезпечення продовольчої безпеки для нашої країни є важливішою, аніж будь-коли. Вирішення цієї проблеми вимагає комплексного підходу, який включає в себе не лише ефективне вирощування продуктів, але й створення структур, спрямованих на забезпечення якості, різноманітності та стійкості харчового ланцюга. Глобальна співпраця та інноваційні рішення можуть стати важливими кроками у забезпеченні продовольчої безпеки на тривалий час.

Хлібопекарська галузь відіграє важливу стратегічну роль у розвитку економіки та забезпеченні продовольчої безпеки країни. Зростання її продуктивності та ефективності має ключове значення для забезпечення стабільності економічного та соціального розвитку, а також для покращення якості життя населення.

Література:

1. Грідін О.В. Зернопродуктовий підкомплекс України: сучасний стан, актуальні проблеми та перспективи розвитку. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2017. № 1. С. 21-27. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apie_2017_1_6
2. Грідін О.В. Значення зернопродуктового підкомплексу в дотриманні продовольчої безпеки України. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка: Економічні науки*. 2015. Вип. 161. С. 136-144. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhdtsug_2015_161_18
3. Грідін О.В. Теоретичні та практичні аспекти перспектив розвитку підприємств борошномельно-круп'яної галузі України. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка: Економічні науки*. 2015. Вип. 162. С. 123-130. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkhdtsug_2015_162_17
4. Грідін О.В., Бредихін В.В. Проблеми та перспективи інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств хлібопекарської галузі України. *Управління розвитком соціально-економічних систем*. Матеріали третьої Міжнародної науково-практичної конференції (23-24 квітня 2020 р.): тези доповіді. Харків : ХНТУСГ, 2020. С. 46-49.
5. Лисенко О.А. Аналіз показників споживання хлібобулочних виробів у контексті забезпечення продовольчої безпеки країни. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки*. 2015. Вип. 15(2). С. 20-23. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2015_15\(2\)_6](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2015_15(2)_6)
6. Лисенко О.А. Ключові проблеми розвитку ринку хліба та хлібопродуктів в контексті забезпечення продовольчої безпеки країни. *Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка*. 2015. Т. 20, Вип. 5. С. 57-61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_econ_2015_20_5_13

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КОНТРОЛЮ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Купчак М.Я., кандидат педагогічних наук, доцент,
Львівський інститут Міжрегіональної Академії
управління персоналом, м. Львів, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0425-8995>

Здійснення контролю для визначення ефективності маркетингової діяльності підприємства являє собою найважливіший фундаментальний елемент управління. Всі функції управління, такі як: планування, мотивація, створення організаційних структур, нерозривно пов'язані з контролем. Контроль маркетингової діяльності – це процес досягнення організацією намічених цілей.